

13.11.2024

HARTOLAN KUNNAN VIEMÄRILAITOS

Hartolan jätevedenpuhdistamo

Aika: 08.11.2024 kello 09:00

Paikka: Teams-kokous

Läsnäolijat

Janne Myntti, tekninen johtaja
Hartolan kunta
janne.myntti@hartola.fi

Tuomas Tonteri, puhdistamonhoitaja
Hartolan kunta
tuomas.tonteri@hartola.fi

Mimmi Kaskenpää, ylitarkastaja
Hämeen ELY
mimmi.kaskenpaa@ely-keskus.fi

Käsitellyt asiat

1 TARKASTUKSEN AVAUS JA KOHTEEN TIETOJEN TARKISTAMINEN

Kyseessä on Hämeen ELY-keskuksen valvontaohjelman mukainen Hartolan kunnan jätevedenpuhdistamon määräaikaistarkastus. Kohde on riskinarvion perusteella valvontaluokassa 3, eli määräaikaistarkastus tehdään kolmen vuoden välein. Edellinen määräaikaistarkastus on tehty 22.10.2021. Edellisen tarkastuksen jälkeen kohteen ympäristöluvan vastuuvälvoja on vaihtunut. Tarkastus järjestetään toimijalle lähetettyjen ennakkokysymysten ja etäyhteyden avulla. Tarkastuksen tarkoituksena on tutustua kohteen toimintaan sekä todeta ympäristöluvan ja voimassa olevan lainsäädännön noudattaminen toiminnassa.

Puhdistamon käyntiosoite on Valtatie 4, Hartola. Toiminta on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n kohdan 1 ja edelleen liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 d) perusteella:

d) Yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen, kun kyse on asukasvastineluvultaan vähintään 100 henkilön jätevesien käsittelemisestä.

Toimintaa koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston 10.5.2016 antama ympäristölupapäätös nro 93/2016/2.

Ympäristöluvan valvontavastuu on Hämeen ELY-keskuksella ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1 §:n kohdan 2 ja edelleen kohdan 13 c) perusteella.

2 KOHTEEN TOIMINTA

2.1 Toiminnan kuvailu

Hartolan jätevedenpuhdistamo on 1976 valmistunut biologiskemiallinen fosforin rinnakkaissaostukseen perustuva aktiivilietelaitos. Mitoitus AVL on 2 000. Puhdistamolle johtavan viemäriverkoston pituus on noin 48 kilometriä. Viemäriverkkoon on liitetty nykyisin 940 kiinteistöä; kirkonkylän toiminta-alueella 600 ja vesiosuuskuntien alueella noin 340. Liittyjämäärä on noin 2300 asukasta. Vuonna 2023 jätevesiä puhdistettiin keskimäärin 305 m³/vrk. Puhdistetut jätevedet johdetaan noin 1,3 kilometrin pituista purkuojaa pitkin Tainionvirtaan.

Puhdistamolle vastaanotetaan sako- ja umpikaivolietteitä. Vuonna 2023 vastaanotettu määrä oli 4123 m³. Lietteet vastaanotetaan porrasväljän kautta 25 m³:n vastaanottoaltaaseen, josta lietteet pumpataan ilmastukseen.

Fosforin saostukseen käytetään ferrisulfaattia (PIX 105) ja lisäksi lietteen kuivaukseen käytetään polymeeriä. Ferrisulfaattia käytetään noin 45000 kiloa vuodessa ja polymeeriä noin 400 kiloa vuodessa.

Kuivattu liete toimitetaan muualle jatkokäsiteltäväksi. Vuonna 2023 kuivattua lietettä syntyi 484 tonnia ja se toimitettiin Lahteen Labio Oy:n käsiteltäväksi. Välppäjäte toimitettiin Riihimäelle Fortumin jätteenkäsittelylaitokselle poltettavaksi. Hiekanerotusjäte käsitellään pesurilla ja levitetään puhdistamon hiekka/turvekentälle.

Vuosina 2022–2024 ELY-keskukselle ei ole ilmoitettu ohituksia tai ylivuotoja Hartolan jätevedenpuhdistamolta, eikä sen piirissä olevasta verkostosta. Puhdistamolla ei ole rakenteellista ohitusmahdollisuutta, eikä pumppaamoilla tai verkostossa ole viime vuosina sattunut ylivuototilanteita.

2.2 Suunnitellut muutokset ja kehitystoimet

Lähivuosina tiedossa on automaation tehostamista; tavoitteena on saada prosessin kunkin hetkisestä tilanteesta paremmin tietoa sekä lisätä automaatiota prosessin ohjaukseen.

Vuonna 2024 on saneerattu Nurmen pumppaamo ja lähivuosina sanerataan 3–4 jätevesipumppaamo lisää (Ruskola, Tippavaara, Rantatöyräntie). Verkostoa pyritään saneeraamaan myös tarpeen mukaan. Myös aggregaatteja hankitaan pumppaamoihin sähkökatkojen varalta ja puhdistamolla on varavoimakontti, jolla koko puhdistamo voidaan sähköistää. Puhdistamolle asennettu myös 75 kpl aurinkopaneeleja.

Käytettävää polymeeriä ollaan vaihtamassa loppuvuodesta. Eri polymeereillä ja lietteellä on tehty testejä, ja on löydetty paremmin ruuvikuivaimella toimiva polymeeri. Näin saadaan toivottavasti aiempaa kuivempaa lietettä ja pystytään siten vähentämään poiskuljetettavan lietteen määrää kokonaisuudessaan.

3 YMPÄRISTÖLUPAMÄÄRÄYSTEN TOTEUTUMINEN

1. Purkuoja tarkastetaan silmämääräisesti, kävellen 1–2 kertaa vuodessa. Tarvittaessa poistetaan uomasta mahdolliset kaatuneet puut ja oksat sekä raivataan ojapenkkoja pajukosta.

2. Käsittelyvaatimusten toteutuminen 2022–2024:

Vuonna 2024 ensimmäisen vuosipuoliskon osalta saavutettiin lupaehdot (BOD ja kokonaisfosfori), mutta yhdyskuntajätevesiasetuksen vaatimukseen kiintoaineen reduktiosta (90 %) ei päästy, vaan se oli 79 %.

Vuonna 2023 saavutettiin kaikki jätevesien käsittelyvaatimukset molemmilla vuosipuoliskoilla.

Vuonna 2022 saavutettiin kaikki jätevesien käsittelyvaatimukset molemmilla vuosipuoliskoilla.

3. Haitallisten ja vaarallisten aineiden pitoisuuksia tulevassa ja lähtevässä vedessä selvitetiin vuonna 2018. Vesistä tutkittiin kromia, nikkeliä, kadmiumia, lyijyä ja elohopeaa. Tulosten perusteella kyseisiä määrytyksiä ei lisätty puhdistamon tarkkailuohjelmaan. Hämeen ELY-keskus selvitti 17.4.2019 lähtevästä jätevedestä nonyyli- ja oktyylifenolit ja niiden etoksyylaattit. ELY-keskuksen päätöksellä 3.12.2019 puhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaan täydennettiin vuoden 2020 alkaen kahdesti vuodessa lähtevästä vedestä tarkkailtavaksi nikkeli ja nonyylifenolit ja nonyylifenolietoksyylaattit. Näiden tarkkailua ei ole päivitetty mukaan 14.2.2019 päivättyyn tarkkailuohjelmaan. Sovittiin, että tarkkailuohjelma päivitetään näiden osalta ajan tasalle. Valvoja kertoi, että tulevaisuudessa haitallisten ja vaarallisten aineiden tarkkailua on mahdollisesti tarpeen muuttaa niin, että tietyin määrävuosin analysoidaan laajempi parametrivalikoima, mutta muutos ei ole nyt ajankohtainen. Valvojan näkemys on, että valtakunnallisen LVV-viraston aloittaessa toimintansa 2026 tavoitteena tulee olla valtakunnallinen linjaus haitta-ainetarkkailujen järjestämisestä jätevedenpuhdistamoilla esimerkiksi kokoluokittain.

4. Hämeen ELY-keskukselle valituksia tai yhteydenottoja meluun tai hajuun liittyen ei ole tullut. Toiminnanharjoittajalle on tullut yksi yhteydenotto hajuun liittyen muutamia vuosia sitten. Yhteydenotto liittyi ulkoaltaiden ruoppaustilanteeseen ja siitä valtatie toiselle puolelle kulkeutuneeseen hajuun.

5. Toiminnanharjoittajan mukaan jätevedenpuhdistamolla ei ole ollut tarvetta tehdä ohituksia. Viime vuosina on sattunut yksi ylivuoto jätevesipumppaamolla. Pumppaamon viereinen sähköyhtiön muuntaja oli vikaantunut, täten ei saatu hälytystä pumpptaamolta. Ylivuodon huomasi ohikulkija ja sitä kesti alle 10 h. Kaikissa pumppaamoissa on käytössä ylärajahälytys, joka tulee arkisin ja viikonloppuisin puhdistamonhoitajalle ja päivystäjälle. Hälytyksen sattuessa kohteessa käydään mahdollisimman pian.

Vesiosuuskuntien hallinnassa olevilla verkosto-osuuksilla on vain kiinteistökohtaisia pumppaamoja. Vesiosuuskuntien kanssa on tehty liittymissopimukset, joissa on

määritelty, että häiriötilanteista on ilmoitettava vesilaitokselle. Tosin usein vesilaitoksella huomataan mahdollinen vuoto vedenkulutuksesta jo ennen ilmoittamista.

Valvoja kertoi näytteenottokäytännöistä ohitus- ja ylivuototilanteissa. Hämeen ELY-keskuksen alueella on linjattu, että vesinäytteenotto on lähtökohtaisesti tarpeen yli 100 m³:n jätevesivuodoissa verkostosta, riippuen vuotopaikasta, ja yli 1000 m³:n puhdistamo-ohituksissa.

6.-

7.Vastuunalaisena puhdistamonhoitajana toimii Tuomas Tonteri. Ensisijaisena yhteyshenkilönä toimii Janne Mynttinen.

8.Jätevedenpuhdistamon ja jäteaseman piha-alueet on asfaltoitu ja viemäröity.

9.Voimassa on yksi teollisuusjätevesisopimus Versowood Oy:n liimapuupalkkitehtaan kanssa. Sopimuksessa on edellytetty jätevesien tarkkailua kahdesti vuodessa.

10.Kuivattu liete on toimitettu Lahteen käsiteltäväksi Labio Oy:n laitokselle.

11.Koneiden huollossa syntyy jäteöljyä. Jäteöljy siirretään välittömästi samalla kiinteistöllä olevan hyötyjäteaseman 1000 litran öljyastioihin. Öljy- tai liuotinjätteitä ei varastoida jätevedenpuhdistamolla. Hyötyjäteasemalla on oma ympäristölupa. Muu jäte esimerkiksi lamput, elektroniikka, akut yms. toimitetaan välittömästi kunnan hyötyjäteasemalle.

12.Varavoimakontissa varastoidaan kerrallaan noin 400 l polttoöljyä. Öljytynnyrit on sijoitettu toiminnanharjoittajan mukaan tiiviiseen merikonttiin. Lisäksi kompressorihuoneessa säilytetään vähäinen määrä voiteluöljyä, noin 20 l. Öljyä ei muuten varastoida jätevedenpuhdistamolla.

13.Suurempia häiriötilanteita puhdistamon alueella ei viime vuosina ole ollut. Joitakin pieniä naftan tai öljyn vuotoja on tapahtunut. Puhdistamolla on turvetta imeytystä varten. Tarvittaessa kutsutaan palokunta paikalle ja mahdollisesti imuauto.

14.Jätevedenpuhdistamolla on käytössä SSP-ohjelmisto. SSP:tä pyritään täyttämään esimiehen ja käyttövesipuolen työntekijän kanssa noin kerran vuodessa. Vesiosuuskuntien kanssa kokoustetaan kerran vuodessa ja vesiosuuskuntien puheenjohtajat jakavat tietoa, jos kunnalla on tiedotettavaa. Vesiosuuskuntien kanssa oltiin yhdessä myös valtakunnallisessa häiriötilanneharjoituksessa syksyllä.

15.Tarkkailua tehdään 14.2.2019 päivätyn tarkkailuohjelman ja ELY-keskuksen päätöksen 3.12.2019 mukaisesti. Sovittiin, että tarkkailuohjelma päivitetään ajan tasalle hava-ainetarkkailun osalta.

16.Käytössä on tarkkailupäiväkirja ja sähköinen Eners -huoltopäiväkirjaohjelma. Omavalvontaa toteutetaan 3 kertaa viikossa; ma, ke ja pe. Mitataan laskeumat, näkösyvyys ja fosforinäytteet. Omavalvontaan merkitään myös häiriötilanteet. Huoltopäiväkirjaan merkitään saneeraukset, linjojen huuhtelut ja muut huoltotoimenpiteet.

Sako- ja umpikaivolietettä vastaanotetaan kahdelta kuljettajataholta. Molemmat laativat siirtoasiakirjat sähköisesti ja on sovittu myös tietojen tallentamisesta SIIRTO-rekisteriin.

17.Jätevedenpuhdistamon vesistövaikutuksia tarkkaillaan 10.10.2018 päivätyn Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n laatiman Tainionvirran ja Joutsjärven tarkkailuohjelman mukaisesti.

Vuoden 2023 tarkkailuraportin mukaan CODMn, kiintoaine- ja rautapitoisuus eivät juuri muuttuneet tai muuttuivat hyvin vähän Tainionvirran ylä- ja alaosan välillä, joten kuormituksen vaikutus suoraan Tainionvirtaan on pientä. Myöskään ammoniumtyppipitoisuuksien perusteella jätevesien vaikutusta ei todettu. Typpi- ja fosforipitoisuuksien perusteella ravinteisuus kasvaa hieman virran yläosalta alaspäin tultaessa, mikä johtunee sekä pistekuormituksesta että muusta alueen hajakuormituksesta.

4 KUVAT

Varavoimakontti, jossa 400 litraa polttoöljyä.

Polymeerivarasto.

Ferrisulfaattisäiliö, noin 35 m³.

Aiemmin betonirakenteinen säiliö on muovitettu sisältä, kuntoa tarkkaillaan silmämääräisesti.

Ferrisulfaattisäiliö sisältä.

Ferrisulfaatin päiväsäiliö, 300–400 litraa, tästä säiliöstä syötetään ilmastukseen.

Tarkastuksen tulos

Vähäisiä poikkeamia

Jatkotoimenpiteet

Edellytetään toimenpidettä:
Käyttö- ja päästötarkkailuohjelman päivittäminen ajan tasalle haitallisten ja vaarallisten aineiden tarkkailun osalta. 28.2.2025 mennessä.

Laadittu

Lahti 13.11.2024

Kaskenpää Mimmi

Tarkastuksesta perittävä maksu

Maksun määrä: **880,00 €**

Tarkastuksesta peritään maksu Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n ja 206 §:n perusteella. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023).

Maksun määräytymisen perusteet

Määräaikaistarkastus, laaja

C: Pienet muut lupavelvolliset ja rekisteröintivelvolliset laitokset

Jakelu

Läsnäolijat

Tämä asiakirja HAMELY/298/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/298/2016 har godkänts elektroniskt

Kaskenpää Mimmi 25.11.2024 12:23